

Betoog begroting 2023-2026

november 2022

Vandaag bespreken we de begroting voor 2023. De begroting laat een positief beeld zien, als gemeente staan we er goed voor. Dankzij een zorgvuldig, gedegen en stabiel beleid is het ons de afgelopen jaren gelukt vele ambities te realiseren en ons huishoudboekje op orde te houden. Wat dat betreft ligt de lat hier in Bergeijk hoog. Dat is niet zomaar iets, daar wordt hier in huis, door het college en de vele ambtenaren hard voor gewerkt. Maar ook dankzij de inzet van de vele vrijwilligers bij onze verenigingen en onze inwoners lukt het ons de opgave in onze gemeente samen met hen op te pakken. Op deze manier kunnen we hier in Bergeijk samen blijven bouwen aan onze mooie gemeente. En daar mogen we met zijn allen heel trots op en dankbaar voor zijn.

Wat CDA Bergeijk betreft gaan we de komende jaren dan ook op deze zelfde wijze verder. Ambities hebben we nog steeds. Deze hebben we afgelopen voorjaar beschreven in ons coalitieakkoord. Ambities welke wij vertaald zien in de uitwerking van de begroting zoals deze nu voor ons ligt, zoals o.a.:

- Mobiliteit, denk aan de diverse fietspaden welke we aanleggen/opknappen; de verbinding tussen de Weebosch en Luyksgestel is enkele maanden geleden afgerond en eerdaags ronden we de verbinding tussen Westerhoven en Riethoven af. Allemaal belangrijke verbindingen waarmee we zorgdragen voor de toegankelijkheid van onze kernenergie de veiligheid van onze inwoners. Daarnaast zetten we vol in op de snelfietsverbinding naar Eindhoven, waarmee we onze inwoners een goed en gezond alternatief bieden voor de auto.
- Huisvesting van onze basisscholen, In het IHP hebben we de gezamenlijke visie (schoolbesturen, kinderopvang en gemeente) voor de huisvesting van al onze basisscholen tot 2037 vastgelegd. De komende jaren gaan we daar als gemeente flink mee aan de slag. Goede basisschool voorzieningen in al onze kernen is van groot belang voor de leefbaarheid van deze kernen. Deze visie geeft een duidelijke richting aan voor de komende jaren. Passend hierbij is ook het Dorpsvoorzieningenplan Riethoven wat ons door Kernraad Riethoven is toegelicht en waarin hun visie op onderwijshuisvesting in Riethoven beschreven staat.
- Energietransitie; met Be-energie zetten we vol in op het verduurzamen van onze gemeente en proberen we inwoners en ondernemers te stimuleren hierin te participeren. Maar ook hier we hiermee “ons eigen vastgoed” zoals de gemeenschapshuizen, kunnen verduurzamen. We zijn erg benieuwd naar de plannen vanuit Be-energie welke we volgende maand gaan bespreken. Vorige maand dienden we als raad een motie in om ook oor en oog te hebben voor onze verenigingen in deze tijd van sterk stijgende energieprijzen., we zijn benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek. We vinden het immers belangrijk dat zij hun verbindende rol in onze kernen kunnen blijven vervullen.
- Bouwen; De afgelopen jaren is er volop gebouwd in onze gemeente, er wordt momenteel gebouwd en ook voor de komende jaren liggen er diverse plannen in de diverse kernen klaar. De huidige prijzen voor bouwmaterialen en het te kort aan handjes in de bouw bieden ook hierbij de nodige uitdagingen. Enkel hopen op betere tijden is wellicht niet voldoende, we zullen hierzelf ook actief in mee moeten denken en zoeken naar mogelijke alternatieven. Een mooi voorbeeld daarvan is het beter benutten bestaande woningvoorraad, een mogelijkheid die we als gemeente al volop bieden. Hebben we zicht op hoeveel mensen gebruik maken van deze mogelijkheid? Onlangs was ik bij de KBO en daar bleken nog weinig mensen op de hoogte van deze mogelijkheid, wellicht kunnen we als gemeente nog stappen zetten om meer mensen bewust te maken van deze mogelijkheid.

Mooie plannen die ook een structurele dekking nodig hebben en waarvoor, als we de komende jaren vooruit kijken de posten nog niet geheel sluitend, zijn.

Daarnaast zijn er ook een aantal punten die we missen of waarvan we het belangrijk vinden dat daar extra aandacht voor is:

- De zorg voor onze hulpbehoevende inwoners en ouderen.
Gezien de vergrijzing welke de komende jaren alleen maar toeneemt en het tekort aan “handen in de zorg” wat de komende jaren niet minder gaat worden. Maakt dat het niet alleen beleid is dat we langer zelfstandig thuis wonen maar dat dit gewoon ook niet anders kan. Als CDA Bergeijk vinden we het belangrijk dat zij die het nodig hebben, de juiste zorg, zo dichtbij mogelijk, kunnen ontvangen. Maar ook dat we een gemeente zijn waar het prettig “ouder worden” is ook als je niet hulpbehoevend bent. Wij denken dat, om dit haalbaar te maken, een langere termijn visie nodig is over hoe we daar in onze gemeente invulling aan willen geven, waarin wonen, zorgen voor elkaar en recreëren samenkomt. Een uitgebreid plan dat wordt opgesteld in samenspraak met ouderen en de diverse partners in ons voorliggend veld. Hoe staat het college hierin? En is het haalbaar om met de PPN een voorstel hoe hieraan te gaan werken voor te leggen? Als CDA Bergeijk denken wij hier graag actief in mee en zijn we ook bereid indien nodig geld vrij te maken om tot een breed gedragen visie en plan te komen.
- Schaa sprong/toekomstvisie
De komende jaren is de regio volop in ontwikkeling. Een belangrijk thema is hierbij de regionale ontwikkelstrategie zuid-oost Brabant en de ontwikkelstrategieën van de deelregio's. We zijn blij te lezen in de stukken dat bij de uitwerking hiervan ook gekeken wordt naar het tempo van de groei, het sociale absorptievermogen en de impact op de leefbaarheid en het DNA van de kernen. Wat CDA Bergeijk betreft zou dit nog explicieter mogen, naar ons idee is het absorptievermogen en de impact op de leefbaarheid en het DNA van de kernen uitgangspunt voor de mogelijkheden om ruimte te bieden aan de schaa sprong. Groei is wat ons betreft geen doel op zich. We moeten helder hebben wat we kunnen en willen en waarin we eigen zijn en eigen kunnen blijven, om vanuit daar invulling te geven, op een manier die passend is bij onze gemeente, aan deze schaa sprong.
- Enkele jaren geleden stelde we het huidige spel, beweeg en ontmoet beleid vast. Met de gedachten dat bewegen in de openbare ruimte kan leiden tot ontmoeten en op die manier een bijdrage kan hebben in het tegengaan van eenzaamheid. Destijds werd o.a. gesproken over beweegroutes in de diverse kernen ook zouden we bij de herinrichting van speeltuintjes de demografische samenstelling van de omgeving meewegen. Mijn vraag is in hoeverre de uitvoering hiervan loopt?
- Dorpsraad de Weebosch gaf tijdens de dorpsschouw en ook in een ingekomen brief aan behoefte te hebben aan een uitbreiding van het gemeenschapshuis met o.a. een podium wat zij ook breder in kunnen zetten. Hoewel zo'n verzoek niet gebruikelijk is in een begrotingbespreking willen we er wel even bij stil staan. Dit verzoek laat zien dat de betrokkenheid in de kernen ook na de “stilstand tijdens corona” nog groot is. Dat de vrijwilligers ook met zelfwerkzaamheid een bijdrage willen leveren aan hun mooie kern. We begrijpen dat het wegvallen van het Café en daarmee het plaatselijk podium de behoefte aan een nieuw podium juist in een kleine kern van belang is. De afweging die we hierin moeten maken is, zijn we bereid af te wijken van het “gebruikelijke beleid” om geld hiervoor te bestemmen bij de PPN door dit nu bij de begroting te doen of niet? Als CDA Bergeijk vonden we het lastig. We waarderen de betrokkenheid van enthousiaste vrijwilligers in onze kernen. Echter hebben we met elkaar ook procedures afgesproken. Wanneer alle informatie over de haalbaarheid van deze vraag helder is kunnen we tijdens de bespreking van de perspectievennota samen een afweging hierover maken.
- Zorgen voor ons landelijk gebied:
De afgelopen jaren is veel gezegd en geschreven over het landelijk gebied, wat bij veel agrarische ondernemers voor veel onrust en onzekerheid heeft gezorgd. Nog steeds is niet duidelijk wat op de individuele boer afkomt. Mogelijk dat de gebiedsgerichte aanpak die voor enkele gebieden gestart is,

meer duidelijkheid gaat bieden. Kan het college toezeggen ons periodiek van de vorderingen van dit proces op de hoogte te houden?

Wat CDA Bergeijk betreft zijn agrariërs onlosmakelijk verbonden met het buitengebied. Zij zetten zich naast hun dagelijkse bestaan in voor een mooi, toegankelijk en divers buitengebied waar Bergeijkenaar en recreanten graag vertoeven tussen bossen, beken en boerenland. Een buitengebied ook waar opgaven liggen met betrekking tot waterkwaliteit en -kwantiteit, natuur, leefbaarheid en een duurzame agrarische sector met toekomstperspectief. Wij nemen graag onze verantwoordelijkheid voor een duurzame toekomst. Wij hebben daarom een amendement (en motie) voorbereid.

We begrijpen dat wij als gemeente afhankelijk zijn van het landelijk en provinciaal beleid als het gaat om de stikstofmaatregelen. Wel willen we het college oproepen ook met individuele agrariërs in gesprek te gaan over hun zorgen en toekomstverwachting. Melkveehouders leveren bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage aan toekomstbestendige beekdalen, waarin weilanden zeer gewenst zijn. Steeds meer Bergeijkse melkveehouders stoppen er als gevolg van allerlei regelgeving echter mee. Lopen er over 10 jaar nog melkkoeien in de Bergeijkse weides? Door met alle stakeholders in gesprek te blijven kunnen we samen kijken naar de uitdaging en onzekerheid die voor ons ligt en samen optrekken, zodat we een aantrekkelijk en levendig buitengebied met koeien in de weilanden tussen bossen en beken behouden. Met de actualisatie van het grond- en pachtbeleid komend jaar, willen we graag bekijken hoe we daar als gemeente aan bij kunnen dragen.

- Zoals ik eerder al zij, we zijn een ambitieuze gemeente en hebben de lat hier hoog liggen. We zijn blij dat we onder andere dankzij de inzet van onze ambtenaren iedere keer weer invulling weten te geven aan de vele plannen waardoor het hier fijn wonen, werken en recreëren is. We horen tegelijk ook steeds vaker de geluiden over het tekort aan mensen, dat speelt overal dus ook binnen onze gemeente. Over de toenemende werkdruk, maar ook zorgen over het kunnen vinden van de goede mensen en het behouden ervan. We zijn blij te horen dat de mensen die hier werken dat graag en vol passie doen. Als CDA Bergeijk vinden we het belangrijk dat we onze inwoners de dienstverlening kunnen blijven bieden die nodig is. Maar zeker ook dat onze ambtenaren niet omvallen, dat we goed voor hen zorgen. Zij zorgen immers ook goed voor Bergeijk. Als we met de inzet van extra financiële middelen iets kunnen doen om deze werkdruk te verlichten, de waardering aan onze ambtenaren kenbaar te maken of om indien nodig extra mensen aan ons te binden dan vernemen we dat graag. We vinden het opvallend dat in de begroting is hierover niets opgenomen, is dat een bewuste afweging geweest? Indien de behoefte aan extra middelen hiervoor er is denken we daar graag in mee en horen we van het college graag een voorstel hiervoor.

Als CDA Bergeijk zijn we trots dat we als gemeente Bergeijk ons huishoudboekje zo netjes op orde is zonder in te hoeven leveren op de kwaliteit van onze voorzieningen en van waaruit we indien nodig de inwoners de ondersteuning kunnen bieden die nodig is. Dat neemt niet weg dat we als CDA Bergeijk juis in deze onzekere tijden het enorm belangrijk vinden dat we als gemeente een gedegen en betrouwbare koers varen. Dat we zorgvuldig en behoedzaam met onze budgetten en buffer omgaan. Dit zodat er ruimte is om op het juiste moment daar waar het echt nodig is middelen vrij te maken. Op die manier kunnen we ook de komende jaren samen verder blijven bouwen aan onze mooie gemeente.

Tot zover
Lindy Wijnen
CDA Bergeijk